

Asia: VN/34423/2021

Luonnos hallituksen esitykseksi laeiksi biopolttoöljyn käytön edistämisestä annetun lain 5 §:n muuttamisesta sekä biopolttoaineista, bionesteistä ja biomassapolttoaineista annetun lain 2 §:n ja 38 §:n muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Energiaviraston lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle biopolttoöljyn käytön edistämisestä annetun lain 5 §:n muuttamisesta sekä biopolttoaineista, bionesteistä ja biomassapolttoaineista annetun lain 2 §:n ja 38 §:n muuttamisesta

Lausuntopyynnön diaarinumero: VN/34423/2021

Hallituksen esityksen keskeiset ehdotukset

Työ- ja elinkeinoministeriö on pyytänyt Energiavirastolta lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle biopolttoöljyn käytön edistämisestä annetun lain 5 §:n muuttamisesta sekä biopolttoaineista, bionesteistä ja biomassapolttoaineista annetun lain 2 §:n ja 38 §:n muuttamisesta. Energiavirasto kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto asiassa ja esittää seuraavaa:

Ehdotetut muutokset

Hallituksen esitysluonnoksessa (jäljempänä esitys) ehdotetaan muutettaviksi biopolttoöljyn käytön edistämisestä annetun lain (418/2019, jäljempänä biopolttoöljyn jakeluvoitelaki) 5 § ja biopolttoaineista, bionesteistä ja biomassapolttoaineista annetun lain (393/2013, jäljempänä kestävyyslaki) 2 ja 38 §:t. Biopolttoöljyn jakeluvoitelain muutoksella nostettaisiin biopolttoöljyn

kulutukseen toimittamista koskevaa velvoitetta 30 prosenttiin vuonna 2030. Kestävyyslain 2 §:ään ja 38 §:ään lisättäisiin viittaukset lakiin sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta.

Esityksen tavoitteena on vähentää päästöjä taakanjakosektorilla nostamalla biopolttoöljyn jakeluvelvoitetta. Lisäksi esityksen mukaisella kestävyyslain muutoksella varmistetaan, että myös sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetun lain (1260/1996, jäljempänä sähköverolain) mukaiset verovelvolliset voivat hakea Energiavirastolta kestävyyjärjestelmän hyväksyntää sekä ennakkotietoa.

Hallituksen esityksen vaikutukset

Energiavirasto näkee myönteisenä sen, että kestävyyslakiin lisätään viittaus sähköverolakiin. Etenkin 38 §:ssä viittaus on tarpeellinen, sillä ilman viittausta Energiavirasto ei voi myöntää toiminnanharjoittajille kestävyyslain mukaista ennakkotietoa biokaasun raaka-aineista.

Energiavirasto kuitenkin katsoo, että kestävyyslain 2 §:n osalta muutoksen toteuttamisvaihtoehtoja olisi voinut selvittää tarkemmin esityksessä. Energiaviraston näkemyksen mukaan myös sähköverolakia tulee muuttaa, mikäli kestävyyslain 2 §:ään lisätään viittaus sähköverolakiin. Sähköverolain muutoksen ollessa samaan aikaan lausuntokierroksella, voisi muutoksen hyvinkin tehdä samanaikaisesti.

Energiavirasto toteaa, että niin toiminnanharjoittajien kuin viranomaistenkin kannalta toimivampi ja hallinnollisesti vähemmän kuormittava ratkaisu olisi muuttaa ensin sähköverolakia. Esimerkiksi lain 21 §:ää voitaisiin muuttaa lisäämällä siihen, että verotonta ja huoltovarmuusmaksutonta olisi myös biokaasu, jonka biokaasun tuottaja on tuottanut ja joka käytetään laitoksessa, jonka kokonaislämpöteho on alle 2 megawattia. Kestävyyslain 2 §:n viittaus sähköverolakiin voisi tulla puolestaan voimaan tämän muutoksen jälkeen.

Muuttamalla myös sähköverolakia, pienten toiminnanharjoittajien ei tarvitsisi hakea kestävyyjärjestelmän hyväksyntää Energiavirastolta. Pienemmille toiminnanharjoittajille kestävyyjärjestelmän hakeminen ja kestävyyjärjestelmän hyväksymistä seuraavat raportointi-, ilmoitus- ja muut velvollisuudet samoin kuin päätösmaksut voivat muodostua sekä hallinnollisesti että taloudellisesti kohtuuttoman raskaiksi. Kaikkia toiminnanharjoittajia koskevat kuitenkin kestävyyjärjestelmän hyväksynnän osalta samat lainsäädännölliset vaatimukset, joista ei voida joustaa.

Ehdotetut biopolttoöljyn jakeluvelvoitelain sekä kestävyyslain muutokset tulisivat esityksen mukaan voimaan syksyllä 2022. Pykäläkohtaisten perustelujen mukaan sähköverolain nojalla verovelvollinen voisi heti lain voimaantulon jälkeen jättää Energiavirastolle hakemuksen kestävyyjärjestelmän hyväksymisestä. Energiavirasto huomauttaa, että kestävyyslain 2 §:ää koskevan muutoksen osalta

esityksen toimeenpanolle ei jää riittävästi aikaa ja myös toiminnanharjoittajilla voi olla vaikeuksia varautua näin lyhyen aikavälin muutoksiin.

Energiavirasto ehdottaa, että kestävyyslain 2 §:n muutoksen voimaantulolle säädettäisiin riittävä siirtymäaika ja ainakin vuoden 2022 loppuun saakka noudatettaisiin nykyistä Verohallinnon ohjeistusta, jonka mukaan jos biokaasun tuotantoa on yli 1 GWh vuodessa eikä tuottajalla ole vähintään 2 megawatin nimellislämpötehoista laitosta, eikä laitos ole hakeutunut jakeluelvoitteen alaisuuteen, kyseisen tuottajan biokaasun katsotaan olevan verotuksen näkökulmasta kestävää ilman hyväksytyä kestävyysjärjestelmää. Muutosta 2 §:ään ei Energiaviraston näkökulmasta ole tarpeen säätää takautuvasti Verohallinnon ohjeen ollessa voimassa, mutta muutoksen toimeenpanolle tulee jättää riittävästi siirtymäaikaa huomioiden nykytilanne kestävyysjärjestelmien hyväksymishakemusten käsittelyssä.

Esityksen toimeenpano aiheuttaa Energiavirastolle huomattavasti lisätyötä. Energiaviraston arvion mukaan uusien tehtävien hoitamiseksi tarvitaan 2 henkilötyövuotta, jotta voidaan turvata resurssien riittävyys. Nykyisillä resursseilla Energiavirasto ei selviydy uusista tehtävistä toiminnanharjoittajien kannalta kohtuullisessa aikataulussa. Energiaviraston arvion mukaan uusia kestävyyslain piiriin lukeutuvia toiminnanharjoittajia, ja siten kestävyysjärjestelmien hyväksymishakemuksia tulisi olemaan noin 45 kappaletta lisää.

Energiavirasto lisäksi huomauttaa, että kokemuksen perusteella pienempien toiminnanharjoittajien neuvominen vie huomattavasti enemmän resursseja. Esityksen toimeenpano aiheuttaa Energiavirastolle jonkin verran hallinnollista lisätyötä myös biopolttoöljyn jakeluelvoitelain muutoksen osalta, sillä ilmoituslomakkeet, muut asiakirjapohjat ja ohjeistukset on muutettava.

Nurmi Simo
Energiavirasto

Tenhovirta Mari
Energiavirasto